

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
В.о. ректора ДБТУ

А.І. Кудряшов

2025 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для здобуття ступеня освіти Магістр
на основі НРК 6 та НРК7

Галузь знань
Спеціальність
Освітня програма

**G Інженерія, виробництво та
будівництво**
G18 «Геодезія та землеустрій»
«Оцінка землі та нерухомого майна»

Харків 2025

ЗМІСТ

Загальні положення.....	
1. Вимоги до рівня підготовки вступників.....	
2. Зміст фахового вступного випробування у розрізі дисциплін.....	
3. Критерії оцінювання фахового вступного випробування.....	
4. Порядок проведення фахового вступного випробування.....	
Рекомендована література.....	
ДОДАТОК Зразок «Екзаменаційний білет».....,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступ на основі (основа вступу) - раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень або освітній ступінь та відповідний рівень Національної рамки кваліфікацій (далі - НРК), на основі якого здійснюється вступ для здобуття ступеня вищої освіти, освітнього ступеня бакалавра – 6 рівень НРК (далі – НРК6), освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) - 7 рівень НРК (далі - НРК7)).

Фаховий іспит - форма вступного випробування для вступу на основі НРК6 (НРК7), яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

На навчання за програмою підготовки магістра за спеціальністю G18 «Геодезія та землеустрій» (освітня програма Оцінка землі та нерухомого майна) можуть вступати особи, які отримали диплом бакалавра (НРК6), магістра (спеціаліста) (НРК 7) з відповідної або іншої спеціальності та продемонстрували достатній рівень знань з тем, перелік яких винесено для оцінювання підготовленості вступника для здобуття вищої освіти.

Для проведення конкурсних фахових вступних випробувань на навчання на базі здобутого раніш ступеня освіти бакалавр (магістр); освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, наказом ректора ДБТУ створюються фахові атестаційні комісії, діяльність яких регламентується Положенням про приймальну комісію вищого навчального закладу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року №1085 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 4 листопада 2015 року за № 1351/27796.

Фахове вступне випробування проводиться фаховою атестаційною комісією за програмою, затвердженою ректором ДБТУ.

Програма фахового вступного випробування складена для вступників, які вступають на навчання до Державного біотехнологічного університету за освітньо-професійною програмою магістр за спеціальністю G18 «Геодезія та землеустрій» та передбачає оцінку базових знань осіб, що мають здобутий освітній ступінь бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, за темами фахових дисциплін, які дають можливість оцінити загальний рівень підготовки вступників до навчання за спеціальністю G18 «Геодезія та землеустрій».

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання знань вступників під час вступу на навчання за ступенем освіти магістр за спеціальністю G18 «Геодезія та землеустрій».

Мета вступного фахового випробування полягає в комплексній перевірці знань вступників, отриманих ними в результаті вивчення дисциплін та оцінці відповідності цих знань вимогам до навчання за ступенем магістр на спеціальність G18 «Геодезія та землеустрій» та допуску до участі у конкурсному відборі.

Умови проведення вступних випробувань. Фахові вступні випробування проводяться в усній формі, у вигляді іспиту очно або дистанційно. Іспит в усній формі проводиться не менше, ніж двома членами комісії з кожним вступником, яких призначає голова фахової комісії згідно з розкладом у день іспиту. Під час складання іспиту очно члени комісії відмічають правильність відповідей в аркуші усної відповіді, який по закінченні іспиту підписується вступником та членами відповідної комісії. Складання іспиту у дистанційній формі відбувається із застосуванням платформ Zoom (Google Meet). Інформація про результати іспиту оголошується вступникові в день його проведення. Змістовно-методичне забезпечення вступних випробувань здійснюють науково-педагогічні працівники профільних кафедр.

1. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

До проходження фахового вступного випробування допускаються вступники, які виконали повністю навчальний план за освітнім ступенем бакалавра (магістра) або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста й отримали диплом за відповідною або іншою спеціальністю.

Вступник повинен знати:

- термінологію, що стосується основних понять за фахом;
- основні методи та принципи технології і методики у сфері оцінки землі, геодезії та землеустрою;
- види оцінки землі, особливості їх застосування у земельно-оціночній діяльності;
- принципи проведення нормативної та експертної оцінки землі;
- порядок розробки документації з оцінки землі та нерухомого майна;
- способи отримання геопросторових даних у польових та камеральних умовах для проведення земельно-оціночних робіт;
- загальні засади щодо відбору інструментів, обладнання, устаткування та програмного забезпечення, які необхідні для дистанційних, наземних, польових і камеральних досліджень у сфері оцінки землі та нерухомого майна;
- як організовувати та виконувати дистанційні, наземні, польові і камеральні роботи в сфері оцінки землі, оформляти результати робіт, готувати відповідну документацію.

Вступник повинен вміти:

- вільно володіти термінологією за фахом;
- використовувати знання з загальних інженерних наук у навчанні;
- застосовувати концептуальні знання природничих і соціально-економічних наук при виконанні завдань з оцінки землі та майна;
- виконувати обстеження і вишукувальні, топографо-геодезичні, картографічні, проектні та проектно-вишукувальні роботи при виконанні професійних завдань з оцінки землі та майна;
- збирати, оцінювати, інтерпретувати та використовувати геопросторові дані, метадані щодо земельних ділянок та інших об'єктів нерухомості, застосовувати статистичні методи їхнього аналізу для розв'язання спеціалізованих задач у сфері оцінки землі та майна;
- планувати і виконувати геодезичні, топографічні та кадастрові знімання, опрацьовувати отримані результати у геоінформаційних системах;
- планувати складну професійну діяльність, розробляти і реалізовувати проекти у сфері оцінки землі та майна за умов ресурсних та інших обмежень;
- розробляти і приймати ефективні рішення щодо професійної діяльності у сфері оцінки землі та майна, у тому числі за умов невизначеності.

2. ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ У РОЗРІЗІ ДИСЦИПЛІН

Програма фахового вступного випробування для зарахування на навчання за ступенем освіти магістр за спеціальністю G18 «Геодезія та землеустрій» містить основні питання за наступними темами:

1. Зміст, задачі, призначення та умови проведення державного земельного кадастру, оцінки земель.
2. Поняття, призначення та види галузевих систем кадастру. Ступенева система проведення земельного кадастру.
3. Предмет, завдання і зміст землевпорядкування, земельного кадастру та оцінки земель в системі регулюванні земельних відносин і розвитку ринку земель в Україні.
4. Порядок ведення, сучасний стан та перспективи розвитку державного земельного кадастру, оцінки земель.
5. Методологічні основи державного земельного кадастру, оцінки земель.
6. Характеристика єдиного державного земельного фонду.
7. Земельна ділянка як основна територіально-реєстраційна одиниця та елемент оцінки земель.
8. Сучасний стан та умови використання земельних ресурсів.
9. Комплексне використання критеріїв кадастрової оцінки при вирішенні різних господарських задач.
10. Формування інформаційних блоків земельно-кадастрових даних для проведення земельно-оціночних робіт.
11. Автоматизація обробки та використання даних державного земельного кадастру.
12. Облік та оцінка земель сільських населених пунктів.
13. Формування та аналіз інформаційних банків земельно-кадастрових даних на базовому (локальному) рівні. Форми відображення цих даних.
14. Комплекс робіт, які проводяться для отримання та наповнення інформаційних банків земельно-кадастрових даних.
15. Бонітування ґрунтів на території сільськогосподарських підприємств.
16. Класифікація типів землекористування.
17. Автоматизована система використання земельно-кадастрових даних.
18. Земельно-кадастрова звітність та формування документації на базовому (локальному) рівні.
19. Принципи проведення оцінки землі.
20. Уніфікована нормативна грошова оцінка земельних ділянок.
21. Експертна грошова оцінка земельних ділянок.
22. Методичні підходи до проведення експертної грошової оцінки земель.
23. Еколого-економічне обґрунтування організації угідь.
24. Обґрунтування організації виробничих підрозділів, розміщення господарських (виробничих центрів).
25. Розміщення меліоративних і водогосподарських об'єктів.
26. Розміщення внутрішньогосподарських магістральних шляхів, інженерних

споруд і об'єктів загальногосподарського призначення.

27. Поняття, зміст і завдання організації угідь і проектування сівозмін.
28. Трансформація, поліпшення угідь, складання експлікацій земельних угідь.
29. Оформлення і впровадження проектів землеустрою.
30. Облік та оцінка земель населених пунктів.
31. Організація території територіальних громад.
32. Особливості організації території адміністративних центрів територіальних громад.
33. Проектування спеціальних сівозмін.
34. Проектування ґрунтозахисних сівозмін.
35. Проектування кормових сівозмін.
36. Проектування польових сівозмін.
37. Еколого-економічне обґрунтування сівозмін.
38. Особливості проектування сівозмін в селянських і фермерських господарствах.
39. Задачі і зміст упорядкування території сівозмін і природних кормових угідь.
40. Оцінка соціально-економічної ефективності землеустрою.
41. Порядок розгляду та затвердження проектів землеустрою.
42. Екологічне, економічне та соціальне обґрунтування проектів землеустрою.
43. Еколого-економічна оцінка здійснення організації території.
44. Задачі, зміст і методичні питання проектування системи сівозмін.
45. Розміщення полів сівозмін.
46. Розміщення полезахисних лісових смуг.
47. Розміщення польових шляхів.
48. Розміщення польових станів.
49. Інвентаризація земель при проведенні землеустрою.
50. Комплексний план просторового розвитку території територіальної громади.
51. Містобудівна документація на місцевому рівні.
52. Користування Державним фондом документації із землеустрою та оцінки земель.
53. Зміни у методології нормативної грошової оцінки земельних ділянок.
54. Оціночне зонування території.
55. Вимоги до складання землеоціночної документації в електронному вигляді.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Результати фахового вступного випробування обчислюються (за шкалою від 100 до 200):

$$P = P1 + P2 + P3,$$

де P1 – оцінка за перше питання (за шкалою 0-60).

P2 – оцінка за друге питання (за шкалою 0-70).

P3 – оцінка за третє питання (за шкалою 0-70).

Результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів з урахування рівнів підготовки:

У разі отримання оцінки від 0 до 99 іспит вважається таким, який не складено і вступник до участі у конкурсному випробуванні не допускається.

Оцінювання рівня підготовки, тобто знань і умінь вступника, відбувається на підставі наступних критеріїв:

1. Правильність відповіді;
2. Ступінь усвідомлення програмного матеріалу;
3. Вміння користуватись засвоєним матеріалом.

4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у формі усного іспиту очно або дистанційно. Для проведення вступного випробування формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до вступного випробування ухвалюється рішенням приймальної (відбіркової) комісії, про що складається відповідний протокол.

Для проведення вступного випробування головами фахових атестаційних комісій попередньо готуються екзаменаційні білети відповідно до «Програми фахового вступного випробування». Програма фахового вступного випробування оприлюднюється на веб-сайті Університету.

Фахове вступне випробування проводиться у строки, передбачені Правилами прийому до ДБТУ.

На іспиті вступник повинен пред'явити, який посвідчує особу (паспорт громадянина України у вигляді книжечки, ID-картка), при пред'явленні якого він завдання (екзаменаційний білет). Екзаменаційний білет містить завдання з тем, вказаних у програмі фахового вступного випробування. Тривалість іспиту – до 2 астрономічних годин. Користуватися при підготовці друкованими, електронними або іншими інформаційними засобами забороняється.

Результати випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів за правилами, вказаними в розділі «Критерії оцінювання фахового вступного випробування». Рівень знань вступника за результатами іспиту заноситься також до екзаменаційної відомості і підтверджується підписами голови та членів комісії. Відомість оформляється і передається до приймальної комісії в день складання фахового вступного випробування.

Розробники:

голова фахової атестаційної комісії професор, доктор екон. наук, завідувач кафедри управління земельними ресурсами, геодезії та кадастру, Кошкалда І. В.;

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри управління земельними ресурсами, геодезії та кадастру Анопрієнко Т. В.;

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри управління земельними ресурсами, геодезії та кадастру, Князь О. В.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Земельно-кадастрові роботи: навч. посібник / Пілічева М. О., Аноприєнко Т. В., Маслій Л. О. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. – 2020. – 239 с.
2. Методологія оцінки нерухомості. Оцінка земель несільськогосподарського призначення: навч. посібник у 5 ч. / К. А. Мамонов, І. С. Глушенкова, Т. В. Анопрієнко. – Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ, – 2018. – 156 с.
3. Методологія оцінки нерухомості. Ч. 1. Оцінка сільськогосподарських земель: навч. посібник / І. С. Глушенкова, Л. В. Сухомлін, Т. В. Анопрієнко. – Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ, 2014. – Ч. 1.– 2014. – 191 с.
4. Дегтяренко Ю. Ф. Методичні основи грошової оцінки земель в Україні : Наукове видання / Ю. Ф. Дегтяренко, М. Г. Лихогруд, Ю. М. Манцевич, Ю. М. Палеха. – Київ: Профі, 2002. – 256 с.
5. Державне регулювання проведення грошової оцінки земель в Україні: монографія / Кошкалда І. В., Анопрієнко Т. В. Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Харків : ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2021. – 222 с.
6. Земельний кадастр: Навч. посіб. // А.Г. Мартин, О.В. Тихенко, Л.В. Паламарчук. – К.: Медінформ, 2015. – 550 с.
7. Землеустрій. Типові рішення при проектуванні елементів контурно-меліоративної організації сільськогосподарських угідь: навчальний посібник / А.Г. Мартин, Ш.П. Ковальчук, Т.О. Євсюков, Р.В. Тихенко, О.В. Шевченко, Ш.А. Опенько – К.: «Компринт», 2018.-522 с.
8. Кривов В.М. Основи землевпорядкування: навч. посіб./ В.М. Кривов, Р.В. Тихоненко, І.П. Гетьманчик; за ред. В.М.Кривога. -2-ге вид., доп. – К.: Урожай, 2009. -324 с.
9. Кривов В.М., Євсюков Т.О. Охорона та використання земель/навчальний посібник. –К.: - 2012. – 294 с.
10. Попов А.С. Кадастрові та реєстраційні системи світу: монографія / Харк. нац. аграр. ун-т. – Х.: Вид-во ТОВ «Щедра садиба плюс», 2014. – 216 с.
11. Попов А.С., Коваленко Л.М. Державний земельний кадастр: Оцінка земель сільськогосподарського призначення / А.С. Попов, Л.М. Коваленко. – ХНАУ, Харків, 2017. – 96 с.
12. Оцінка майна в Україні. Том 1. Нерухоме майно: Монографія [Текст] / І Вороніна, В.Є. Воротін, В.Г. Лісник, В.М. Поліщук. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 217 с.
13. Третьяк А.М. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навч. посібник. –К., ТОВ «ЦЗРУ», 2008. – 576 с.
14. Третьяк А. М. Наукові основи землеустрою: Навчальний посібник. – К.: ТОВ ЦЗРУ, 2002. – 342 с
15. Третьяк А.М. Наукові основи економіки землекористування та землевпорядкування / А. М. Третьяк, В. М. Другак. – К.: ЦЗРУ, 2003. – 337 с.

16. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: еколого-ландшафтне землевпорядкування сільськогосподарських підприємств: Навч. пос. – К.: ІЗУ УААН, 2003.
17. Управління земельними ресурсами: Кадастрова діяльність та інформаційні системи, Т. 3.: наук. вид. / А.С. Попов, А.О. Луньов, С.Г. Могильний, Д.Ю. Гавриленко, А.А. Шоломицький. – Донецьк: УНИТЕХ, 2012. – 445 с.
18. Управління земельними ресурсами / навч. посібник / І.В. Кошкалда, А.В. Корецький, О.А. Домбровська та ін. / за ред. проф. І.В. Кошкалди; Харк. нац. аграрн. ун-т. – Харків: ФОП Панов А.М., 2018.-368 с.
19. Управління проектами. Колектив авторів: Ульяновченко О.В., Цигікал П.Ф. та ін. Навч. Посібник Харків, ХНАУ, 2010. 522с.
20. Шипулін В. Д. ГІС-технології в оцінці землі та нерухомого майна : навч.посібник [Текст] / В. Д. Шипулін, Ю. М. Палеха, Е. С. Штерндок. – Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2015. – 183 с.

Зразок «Екзаменаційний білет»

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний біотехнологічний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
В.о. ректора ДБТУ

_____ А.І. Кудряшов
«_____» _____ 2025 р.

Ступінь вищої освіти Магістр
Спеціальність G18 «Геодезія та землеустрій»
Освітня програма (за необхідності) «Оцінка землі та нерухомого майна»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1
фахового вступного випробування

1. _____

2. _____

3. _____

Розробив голова фахової атестаційної комісії
д-р. екон. наук, професор,
зав. кафедри управління земельними
ресурсами, геодезії та кадастру

І. В. Кошкарда